



Číslo: 7111-33079/47/2018/Ško

SPRÁVA O ENVIRONMENTÁLNEJ KONTROLE

č. 33/2018/Ško/Z

Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Banská Bystrica, Odbor integrovaného povoľovania a kontroly (ďalej len „SÍŽP“), ako príslušný odborný kontrolný orgán – orgán štátneho dozoru podľa § 9 ods. 1 písm. a) a § 10 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a podľa § 32 ods. 1 písm. d) zákona č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o IPKZ“) vykonala environmentálnu kontrolu (ďalej len „kontrola“) podľa § 34 ods. 1 zákona o IPKZ vo väzbe na § 33 ods. 1 písm. f) a ods. 2 zákona o IPKZ z dôvodu uverejnenia rozhodnutia o záveroch o najlepších dostupných technikách. Počas kontroly a pri vypracovaní správy o kontrole sa postupovalo podľa zákona o IPKZ.

A. Kontrola

Typ kontroly:

§ 34 ods. 5 a 6 zákona o IPKZ – Bežná

Výsledok:

§ 11 ods. 1 zákona o IPKZ

B. Orgán štátneho dozoru

Inšpektor: Ing. Alena Škorňová Číslo preukazu: 336

Telefón: 048 471 96 57

Elektronická adresa: alena.skornova@sizp.sk

Inšpektor: Ing. Mária Petrová Číslo preukazu: 146

Telefón: 048 471 96 52

Elektronická adresa: maria.petrova@sizp.sk

B.1. Prizvaná osoba

Organizácia: -

Adresa: -

Zástupca: - Funkcia: -

Telefón: -

Elektronická adresa: -

C. Prevádzkovateľ

Názov podľa OR: HYDINÁREŇ ZÁMOSTIE, s.r.o.
Adresa sídla: Zámotie, 976 63 Predajná
IČO: 31 619 002
Kontrola oznámená: 30.06.2018 Spôsob: Telefonicky
Zástupca: Ing. Mária Gordánová
Funkcia: vedúca prevádzky
Telefón: 0905460618
Elektronická adresa: m.gordanova@zoznam.sk

D. Prevádzka

Názov podľa IP: Veľkovýkrm hydiny Zámotie
Adresa prevádzky: Zámotie, 976 63 Predajná
Variabilný symbol: 470170105
Integrované povolenie: 4108/481/OIPK/470170105/2005/Pe
Vydané: 20.3.2006
Právoplatné: 7.4.2006
Projektovaná kapacita: 125 000 ks brojlerov
Kategória:

6.6. a) Intenzívny chov hydiny alebo ošípaných s miestom pre viac ako 40 000 ks hydiny.

E. Časová os

Vykonávacie rozhodnutie

Komisie (ďalej len „VRK“): 2017/302/EÚ z 15. februára 2017, ktorým sa podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2010/75/EÚ stanovujú závery o najlepších dostupných technikách (BAT) pre intenzívny chov hydiny alebo ošípaných

Dátum zverejnenia: 21.2.2017
Dátum plnenia BAT: 22.2.2021
Predchádzajúce kontrolované obdobie: 4.3.2016 – 18.5.2017
Posledná kontrola: 18.5.2017 – 6.6.2017
Kontrolované obdobie: 19.5.2017 – 9.8.2018
Začatie kontroly: 9.8.2018
Prvé miestne zisťovanie: 9.8.2018
Vypracovanie správy: 27.9.2018
Doručenie správy: Deň prevzatia osobne

F. Vykonané úkony

Fotodokumentácia: Nie Počet snímok: -
Videodokumentácia: Nie
Odňatie prvopisov: Nie
Odobraté vzorky: Nie
Meranie emisií: Nie
Iné: -

G. Zameranie kontroly – opis

Kontrola bola zameraná na zisťovanie, či nedošlo k zmene okolností, ktoré môžu viesť k zmene integrovaného povolenia z dôvodu uverejnenia právne záväzného aktu Európskej únie o záveroch o najlepších dostupných technikách – VRK.

V rámci kontroly boli preskúmané relevantné podmienky integrovaného povolenia prevádzky z hľadiska ich prípadnej aktualizácie pre postupy a činnosti dané rozsahom pôsobnosti záverov o BAT, ktoré sú uvedené v jeho prílohe v ods. a) intenzívny chov hydiny s viac ako 40 000 miestami pre hydinu. Z rozsahu všeobecných záverov o BAT a záverov o BAT pre konkrétne postupy označených v tomto dokumente BAT 1. až BAT 34. boli vyhodnotené len závery, ktoré je možné uplatniť na skutočne vykonávané technologické operácie v jednotlivých častiach prevádzky.

H. Stav prevádzky v čase miestneho zisťovania – opis

Prevádzka je zameraná na chov brojlerových kurčiat za účelom výroby hydínového mäsa. Projektovaná kapacita prevádzky je 125 000 ks brojlerov. Hydina je v súčasnosti chovaná v štyroch chovných halách, 1 hala je využívaná na iné účely, nevykonáva sa v nej chov hydiny. Kurčatá sa naskladňujú jednodňové a vyskladňovanie prebieha vo veku 38. – 42. deň výkrmu. Medzi jednotlivými turnusmi je 14-dňová prestávka na dezinfekciu hál. V čase vykonania kontroly boli využité všetky štyri haly v rámci prebiehajúceho turnusu, v ktorých boli naskladnené brojlerové kurčatá dňa 20.07.2018 s počtom 76 000 ks. Prevádzkovateľ predložil prevádzkovú evidenciu o skutočnom stave hydiny v jednotlivých chovných halách v čase chovného turnusu. Ku dňu 30.07.2018 bolo v chovných halách 73 063 ks brojlerových kurčiat. Z uvedenej evidencie vyplýva, že prevádzkovateľ povolenú projektovanú kapacitu neprekračuje.

I. Použité podklady

1. Integrované povolenie v znení jeho neskorších zmien
2. Vykonávacie rozhodnutie Komisie (EÚ) 2016/1032 z 15. februára 2017, ktorým sa podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2010/75/EÚ stanovujú závery o najlepších dostupných technikách (BAT) pre intenzívny chov hydiny alebo ošípaných [oznámené pod číslom C (2017) 688]
3. Prevádzková evidencia

J. Kontrolné zistenia

Porovnanie činnosti, postupov resp. skutočne vykonávaných technologických operácií v jednotlivých častiach prevádzky v nadväznosti na závery o BAT:

VŠEOBECNÉ ZÁVERY O BAT

Systémy environmentálneho riadenia (EMS)

1. **BAT 1.:** V rámci úsilia o zlepšenie celkového environmentálneho správania fariem majú najlepšie dostupné techniky slúžiť na zavedenie a dodržiavanie systému environmentálneho riadenia.

Zistený stav: BAT 1. je v prevádzke uplatňovaný

Opis: **Áno**

Prevádzkovateľ zapojil manažment vrátane vrcholového manažmentu do zlepšovania environmentálneho správania spoločnosti. Kladie dôraz na zodpovednosť a odbornú prípravu zamestnancov. Vykonáva pravidelnú údržbu zariadení, pravidelné kontroly, dohliada na dodržiavanie právnych predpisov v oblasti životného prostredia, uchováva evidenciu a záznamy o činnosti prevádzky a sleduje vývoj v oblasti technológií. Prevádzkovateľ vykonáva pravidelné školenia pracovníkov, v ktorých ich oboznamuje s prevádzkovými poriadkami, evidenciu o školení uchováva. Prevádzkovateľ je držiteľom zdravotno-hygienického auditu. Pracovníci sú pri obsluhu vybavený ochrannými pracovnými pomôckami. Prevádzkovateľ v spolupráci s odbornými externými spoločnosťami (z oblasti životného prostredia, bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, požiarnej ochrany, veterinárnej starostlivosti a úradu verejného zdravotníctva) plní povinnosti vyplývajúce z príslušnej národnej a európskej legislatívy.

V rámci prevádzky nie je zavedený environmentálny manažérsky systém (EMS) podľa normy ISO 14 001 alebo EMAS, ktorý je európskou normou uplatňovanou v krajinách EÚ.

Správne hospodárenie

2. **BAT 2.:** Na prechádzanie alebo obmedzenie vplyvu na životné prostredie a celkové zlepšenie výkonu sa v rámci BAT majú používať všetky tieto techniky:

- a) Správne umiestnenie prevádzky/farmy a priestorové usporiadanie činností.
- b) Vzdelávanie a školenie pracovníkov
- c) Príprava núdzového plánu na riešenie neočakávaných emisií a incidentov, napríklad znečistenia vodných útvarov
- d) Pravidelná kontrola, oprava a údržba konštrukcií a zariadení
- e) Skladovanie uhynutých zvierat spôsobom, ktorým sa predchádza emisiám alebo ktorým sa emisie znižujú.

Zistený stav: BAT 2. je v prevádzke uplatňovaný

Opis: **Áno**

„Techniku“ uvedenú v písm. a) pre danú prevádzku nie je možné aplikovať (pozn. jestvujúca prevádzka so začatím prevádzkovania v r. 1989). Ostatné techniky uvedené v písm. b) až e) sú v prevádzke uplatňované čo prevádzkovateľ pri kontrole dokladoval príslušnými internými smernicami resp. záznamami vedenými ako súčasť prevádzkovej evidencie.

Prevádzkovateľ informuje pracovníkov formou školení o prijatých nariadeniach týkajúcich sa zdravého chovu, životných podmienok hydiny, bezpečnosti prevádzky. Sú vykonávané pravidelné kontroly zamerané na zásobovanie chovných hál vodou, krmivom, pravidelné kontroly potrubí na dopravu krmiva, vody, ventilov a ventilačných klapiek. O spotrebe krmiva a vody vedie prevádzkovú evidenciu. Udržiava čistotu farmy a ochranu pred škodcami. Vykonáva opravy a údržbu zariadení.

Uhynuté zvieratá sú prechodne zhromažďované v uzatvorenom plastovom kontajneri (kafilérnom boxe), pod ktorým je umiestnená plastová záchytná vaňa.

Prevádzkovateľ uhynuté zvieratá odovzdáva:

- oprávnenej osobe na zneškodnenie - Asanácia, s.r.o., Ružová 1637, 010 01 Žilina,

- na farmu Jasenská skala na základe darovacej zmluvy s pánom Jozefom Fridmanom, chovateľom dravých zvierat a majiteľom farmy Jasenská skala, Uhlisko č. 7, 976 75 Jasenie. Chov nebezpečných zvierat bol schválený Štátnou ochranou prírody a Regionálnou veterinárnou a potravinovou správou Banská Bystrica (č. j. 1608/2013-601,010),
- na kŕmenie vlastnej psej svorky - na základe rozhodnutia č. 737/2016 zo dňa 13.5.2016 vydaného Regionálnou veterinárnou a potravinovou správou v Banskej Bystrici, Skuteckého 19, 975 90 Banská Bystrica, ktorým povoľuje na tri roky výnimku na prepravu pre vlastnú potrebu a použitie vedľajších živočíšnych produktov na osobitné kŕmne účely (na kŕmenie svorky psov) – strážnych psov plemena kaukazský ovčiak.

Riadenie výživy

3. **BAT 3.:** S cieľom znížiť celkové množstvo vylúčeného dusíka, a tým aj emisie amoniaku, pri zachovaní nutričných potrieb zvierat, sa majú v rámci BAT používať také zloženie krmiva a nutričná stratégia, ktoré zahŕňajú niektorú z týchto techník (pozn. uvedené v písm. a/ až d/) alebo ich kombináciu.

Zistený stav: BAT 3. je v prevádzke uplatňovaný kombináciou techník b) a d)

Opis: **Áno**

Prevádzkovateľ má zavedené viacfázové kŕmenie so zložením krmiva prispôbeným špecifickým požiadavkám produkčného obdobia. Prevádzkovateľ používa kŕmne zmesi, ktoré sú certifikované a skladbou spĺňajú zásady správnej poľnohospodárskej praxe. V kŕmnej zmesi je zapracovaný biotechnologický prípravok na zníženie celkového množstva vylúčeného dusíka a tým aj emisií amoniaku. Prevádzkovateľ prostredníctvom poverených zamestnancov zabezpečuje technologický postup výkrmu brojlerov.

V tabuľke č. 1.1 sú uvedené hodnoty celkového množstva vylúčeného dusíka v súvislosti s BAT v porovnaní s hodnotou z prevádzky:

Tab. č. 1.1

Parameter	Kategória zvierat	Celkové množstvo vylúčeného dusíka v súvislosti s BAT [kg vylúčeného N / miest pre zvierat a rok]	Celkové množstvo vylúčeného dusíka z prevádzky [kg vylúčeného N / miest pre zvierat a rok]
-	-	-	-
Celkové množstvo vylúčeného dusíka vyjadrené ako N	Brojlery	0,2 - 0,6	0,3

Aktuálne platné vydané integrované povolenie pre prevádzku a prevádzkovateľa neustanovuje celkové množstvo vylúčeného dusíka v súvislosti so závermi o BAT.

4. **BAT 4.:** S cieľom znížiť celkové množstvo vylúčeného fosforu pri zachovaní nutričných potrieb zvierat sa majú v rámci BAT používať také zloženie krmiva a nutričná stratégia, ktoré zahŕňajú niektorú z týchto techník (pozn. uvedené v písm. a/ až c/) alebo ich kombináciu.

Zistený stav: BAT 4. je v prevádzke uplatňovaný kombináciou techník a)

Opis: **Áno**

Prevádzkovateľ má zavedené viacfázové kŕmenie so zložením krmiva prispôbeným špecifickým požiadavkám produkčného obdobia. Prevádzkovateľ používa kŕmne zmesi, ktoré sú certifikované a skladbou spĺňajú zásady správnej poľnohospodárskej praxe.

V tabuľke č. 1.2 sú uvedené hodnoty celkového množstva vylúčeného fosforu v súvislosti s BAT v porovnaní s hodnotou z prevádzky:

Tab. č. 1.2

Parameter	Kategória zvierat	Celkové množstvo vylúčeného fosforu v súvislosti s BAT	Celkové množstvo vylúčeného fosforu z prevádzky
-	-	[kg vylúčeného P ₂ O ₅ / miest pre zviera a rok]	[kg vylúčeného P ₂ O ₅ / miest pre zviera a rok]
Celkové množstvo vylúčeného fosforu vyjadrené ako P ₂ O ₅	Brojlery	0,05 - 0,25	0,0194

Aktuálne platné vydané integrované povolenie pre prevádzku a prevádzkovateľa neustanovuje celkové množstvo vylúčeného fosforu v súvislosti so závermi o BAT.

Efektívne využívanie vody

5. **BAT 5.:** Na efektívne využívanie vody sa v rámci BAT má používať kombinácia týchto techník (pozn. uvedené v písm. a/ až f/):

- Vedenie záznamov o využívaní vody.
- Vyhľadávanie a odstraňovanie únikov vody.
- Používanie vysokotlakových čističov na čistenie priestorov na ustajnenie zvierat a zariadení.
- Výber a použitie vhodných zariadení (napr. kvapkové napájačky).
- Overenie a (v prípade potreby) pravidelná úprava kalibrácie zariadení na napájanie pitnou vodou.
- Opätovné použitie nekontaminovanej dažďovej vody ako vody na čistenie.

Zistený stav BAT 5. je v prevádzke uplatňovaný kombináciou techník a) až e)

Opis **Áno**

Techniky uvedené v písm. a) až e) sú v prevádzke uplatňované čo prevádzkovateľ pri kontrole dokladoval príslušnými záznamami vedenými ako súčasť prevádzkovej evidencie. Prevádzkovateľ pri kontrole predložil záznamy o spotrebe podzemnej vody z vlastného zdroja. Prevádzkovateľ vykonáva pravidelné kontroly rozvodov vody, prípadne zistené úniky odstraňuje okamžite. Vodomerné zariadenie je pravidelne kalibrované. V prevádzke sa používajú vysokotlakové čističe na čistenie hál po vyskladnení brojlerov a kvapkové napájačky.

„Techniku“ uvedenú v písm. f) v prevádzke z dôvodu vysokých nákladov jej zavedenia nie je možné aplikovať (pozn. jestvujúca prevádzka so začatím prevádzkovania v r. 1989).

Emisie z odpadovej vody

6. **BAT 6.:** S cieľom znížiť tvorbu odpadovej vody sa má v rámci BAT používať kombinácia techník uvedených v písm. a/ až c/.

- Udržiavanie čo najmenšieho rozsahu znečistených plôch výbehu.
- Minimalizovanie použitia vody.
- Oddelenie nekontaminovanej dažďovej vody od tokov odpadovej vody, ktorá vyžaduje spracovanie.

BAT 7.: S cieľom znížiť emisie do vody z odpadových vôd sa má v rámci BAT používať niektorá z techník uvedených v písm. a/ až c/alebo ich kombinácia.

- a) Odvádzanie odpadovej vody do vyhradenej nádoby alebo skládky kalov.
- b) Úprava odpadovej vody.
- c) Aplikácia odpadovej vody na pôdu napr. pomocou zavlažovacieho systému v podobe postrekovača, pojazdného zavlažovacieho zariadenia, cisterny alebo hadicového aplikátora.

Zistený stav BAT 6. a BAT 7. je v prevádzke uplatňovaný

Opis **Áno**

V prevádzke nevznikajú odpadové vody z výroby. Vznikajú len splaškové odpadové vody zo sociálnych zariadení, ktoré sú sústredované v dvoch betónových žumpách a zneškodňované oprávnenou osobou v čistiarni odpadových vôd inej organizácie. Dažďové odpadové vody zo striech chovných hál sú dažďovými zvodmi vyvedené voľne na terén. Minimalizácia spotreby vody je zabezpečená uplatnením techník uvedených v BAT 5. Úprava odpadovej vody resp. jej aplikácia na pôdu v rámci prevádzky nie je vykonávaná (BAT 7. písm. b/ a c/).

Efektívne využívanie energie

7. **BAT 8.:** Na efektívne využívanie energie na farme sa v rámci BAT má používať kombinácia techník uvedených v písm. a/ až h/.

- a) Systémy vykurovania/chladenia a ventilácie s vysokou účinnosťou.
- b) Optimalizácia systémov vykurovania/chladenia a ventilácie, ako aj riadenia, najmä tam, kde sa využívajú systémy na čistenie vzduchu.
- c) Izolácia stien, podláh a/alebo stropov priestorov na ustajnenie zvierat.
- d) Použitie energeticky účinného osvetlenia.
- e) - h) - nie je zavedené.

Zistený stav: BAT 8. je v prevádzke uplatňovaný kombináciou techník a) až d)

Opis: **Áno**

Prevádzkovateľ optimalizoval systém vykurovania, používa ventiláciu s vysokou účinnosťou a energeticky úsporné osvetlenie. Bola vykonaná izolácia stropov chovných priestorov.

Emisie hluku

8. **BAT 9.:** S cieľom zabrániť vzniku emisií hluku alebo, ak to nie je možné, dosiahnuť ich zníženie sa v rámci BAT má vytvoriť a realizovať plán na riadenie hluku, ktorý je súčasťou systému environmentálneho riadenia (pozri položku BAT 1) a ktorý zahŕňa ...

Zistený stav BAT 9. nie je v prevádzke uplatňovaný

Opis **Áno**

Prevádzka je situovaná mimo zastavaného územia obce. Najbližší citlivý receptor - obytná zóna (zástavba) je vzdialená od prevádzky 1 km. V prevádzke a jej okolí do času vykonania kontroly nebolo preukázané obťažovanie hlukom „citlivých receptorov“. BAT 9. sa v danom prípade neuplatňuje.

9. **BAT 10.:** S cieľom zabrániť vzniku emisií hluku alebo, ak to nie je možné, dosiahnuť ich zníženie sa v rámci BAT má použiť niektorá z týchto techník uvedených v písm. a/ až f/ alebo ich kombinácia.

Zistený stav: BAT 10. je v prevádzke uplatňovaný kombináciou techník a), c) a d)

Opis: **Áno**

S cieľom zabrániť vzniku emisií hluku je v prevádzke uplatňovaná kombinácia techník uvádzaných v písm. a) /pozn. dostatočná vzdialenosť medzi prevádzkou a citlivými receptormi/, v písm. c) - prevádzkové opatrenia (napr. zatváranie dverí a hlavných priechodov v budove, najmä v čase kŕmenia) a v písm. d) zariadenie s nízkou hlučnosťou (Big Dutchman technológia). Uvedené skutočnosti vyplývajú zo schváleného prevádzkového poriadku.

Emisie prachu

10. **BAT 11.:** Na zníženie emisií prachu z jednotlivých budov pre zvieratá sa má v rámci BAT použiť niektorá z týchto techník uvedených v písm. a/ až c/ alebo ich kombinácia.

Zistený stav: BAT 11. je v prevádzke uplatňovaný kombináciou techník a) a b)

Opis: **Áno**

S cieľom zabrániť vzniku emisií prachu z jednotlivých chovných hál je v prevádzke uplatňovaná kombinácia techník uvádzaných v písm. a) – 1. /pozn. použitie hrubšej podstielky (dlhej slamy resp. drevených hoblín namiesto sekanej slamy)/, písm. a) – 2. /podstielanie sa vykonáva ručne/, písm. a) – 3. /používanie adlibitného kŕmenia/, písm. a) – 4. /používanie granulovaného krmiva/, v písm. b) – 1. /používaním vodnej hmly/.

Emisie zápachu

11. **BAT 12.:** S cieľom zabrániť vzniku emisií zápachu z farmy alebo, ak to nie je možné, dosiahnuť ich zníženie sa má v rámci BAT vytvoriť, realizovať a pravidelne preskúmať plán na riadenie zápachu, ktorý je súčasťou systému environmentálneho riadenia (pozri položku BAT 1) a ktorý zahŕňa ...

Zistený stav: BAT 12. nie je v prevádzke uplatňovaný

Opis: **Áno**

V prevádzke a jej okolí do času vykonania kontroly nebolo preukázané obťažovanie zápachom „citlivých receptorov“ (pozn. BAT 9.). BAT 12. sa v danom prípade neuplatňuje.

12. **BAT 13.:** S cieľom zabrániť vzniku emisií zápachu a/alebo vplyvu zápachu z farmy alebo, ak to nie je možné, dosiahnuť ich zníženie sa má v rámci BAT použiť kombinácia techník uvedených v písm. a/ až g/.

Zistený stav: BAT 13. je v prevádzke uplatňovaný kombináciou techník a), b), f) a g).

Opis: **Áno**

S cieľom zabrániť vzniku emisií zápachu z jednotlivých chovných hál je v prevádzke uplatňovaná kombinácia techník uvádzaných v písm. a) - (pozn. dostatočná vzdialenosť medzi prevádzkou a citlivými receptormi) a kombinácia princípov uvedených v písm. b) – (pozn. udržiavanie zvierat a povrchov v suchu a čistote resp. udržiavanie podstielky v suchu a v aeróbných podmienkach, písm. f) spracovanie hnoja s cieľom minimalizovať emisie zápachu počas aplikovania do pôdy (alebo pred ňou) pomocou techník – 2. kompostovanie pevného hnoja, - 3. anaeróbný rozklad a písm. g) – 2. (zpracovanie hnoja do pôdy v čo najkratšom čase).

Emisie zo skladovania pevného hnoja

13. **BAT 14.:** Na zníženie množstva emisií amoniaku do vzduchu zo skladovania pevného hnoja sa má v rámci BAT použiť niektorá z týchto techník alebo ich kombinácia:

- a) Zníženie pomeru plochy povrchu, ktorý vytvára emisie, k objemu haldy pevného hnoja.
- b) Zakrytie hald pevného hnoja.
- c) Skladovanie vysušeného pevného hnoja v prístrešku

Zistený stav: BAT 14. je v prevádzke uplatňovaný technikou a)

Opis: **Áno**

Nakoľko je hydina chovaná na hlbkej podstielke, znečistená podstielka spolu s hydinovým trusom je z hál odstraňovaná jednorazovo počas prestávky po ukončení každého turnusu mechanicky a odvážaná na dočasne vymedzenú plochu (poľné hnojisko) v období mimo zrážkovej činnosti a podľa hnojného plánu je aplikovaná na poľnohospodársku pôdu.

Podstielka spolu s hydinovým trusom je ukladaná na poľné hnojisko tak, aby bola zabratá čo najmenšia plocha, čím sa zníži pomer plochy povrchu k objemu haldy pevného hnoja. Poľné hnojisko má rozmer 5 x 20 metrov, každý rok sa však premiestňuje na určenej parcele.

14. **BAT 15.:** S cieľom zabrániť emisiám do pôdy a vody z uskladnenia pevného hnoja alebo, ak to nie je možné, dosiahnuť ich zníženie sa má v rámci BAT použiť kombinácia týchto techník v uvedenom poradí priorít:

- a) Skladovanie vysušeného pevného hnoja v prístrešku.
- b) Použitie betónovej sila na skladovanie pevného hnoja.
- c) Skladovanie pevného hnoja na pevnej nepriepustnej podlahe s kanalizačným systémom a zbernou nádržou na odtekajúce látky.
- d) Výber zásobníka s dostatočnou kapacitou na uloženie pevného hnoja počas období, v ktorých nie je možná aplikácia do pôdy.
- e) Skladovanie pevného hnoja na poľných haldách vzdialených od povrchových a/alebo podzemných vodných tokov, do ktorých by mohli preniknúť odtekajúce látky v kvapalnej podobe (uplatniteľné len na dočasné poľné haldy, ktorých umiestnenie sa každoročne mení).

Zistený stav: BAT 15. je v prevádzke uplatňovaný len technikou e)

Opis: **Áno**

Pevný hnoj (podstielka spolu s hydinovým trusom) je ukladaná na dočasné poľné hnojisko, ktorého umiestnenie sa každý rok mení v rámci určenej parcely. V blízkosti poľného hnojiska sa nenachádza podzemný zdroj pitnej vody ani žiadny vodný tok. V roku 2004 bol vykonaný hydrogeologický prieskum za účelom zhodnotenia podlažia a okolia.

Emisie zo skladovania hnojovice

V prevádzke nie je vykonávané skladovanie hnojovice t. j. techniky uvádzané v **BAT 16.** na zníženie emisií amoniaku do vzduchu zo skladovania hnojovice, **BAT 17.** na zníženie emisií amoniaku do vzduchu zo skládky hnojovice so zemným valom (lagúny) a **BAT 18.** s cieľom zabrániť emisiám do pôdy a vody zo zhromažďovania hnojovice, jej prepravy potrubiami a zo skládky a/alebo úložiska so zemným valom (lagúny) sa neuplatňujú.

Spracovanie hnoja na farme

15. **BAT 19.:** Ak sa využíva spracovanie hnoja na farme, na zníženie emisií dusíka, fosforu, zápachu a mikrobiálnych patogénov do vzduchu a vody a uľahčenie skladovania hnoja a/alebo aplikácie hnoja do pôdy sa má v rámci BAT hnoj spracovávať pomocou niektorej z techník uvedených v písm. a) až f) alebo ich kombinácie.

Zistený stav: BAT 19. je v prevádzke uplatňovaný technikou f)

Opis: **Áno**

V prevádzke je vykonávané spracovanie hnoja pomocou kompostovania.

Aplikácia hnoja do pôdy

16. **BAT 20.:** Na prevenciu, alebo prípadne, ak to nie je možné, zníženie emisií dusíka, fosforu a mikrobiálnych patogénov do pôdy a vody v dôsledku aplikácie hnoja do pôdy sa majú v rámci BAT použiť všetky tieto techniky.

a) Posúdenie pôdy, do ktorej sa bude hnoj aplikovať, s cieľom identifikovať riziká odtoku, pričom sa zohľadní: — typ pôdy, podmienky a sklon poľa; — klimatické podmienky, — odvodnenie a zavlažovanie poľa, — striedanie plodín, — vodné zdroje a ochranné pásma vodných zdrojov.

b) Zachovanie dostatočnej vzdialenosti medzi poľami, na ktoré sa aplikuje hnoj (so zachovaním pásu pôdy bez aplikácie hnoja), a: 1. oblasťami, v ktorých existuje riziko odtoku do vody, ako sú napríklad vodné toky, pramene, vrty atď., 2. susediacimi nehnuteľnosťami (vrátane živých plotov).

c) Vyhýbanie sa aplikácii hnoja, ak môže existovať značné riziko odtoku. Hnoj sa neaplikuje obzvlášť vtedy, keď: 1. je pole zaplavené, zamrznuté alebo pokryté snehom, 2. pôdne podmienky (napr. nasýtenie vodou alebo zhutnenosť) v kombinácii so sklonom poľa a/alebo jeho odvodnením vytvárajú vysoké riziko odtoku alebo vyplavovania; 3. vzhľadom na očakávané zrážky možno predpokladať odtok.

d) Prispôsobenie dávkovania pri aplikácii hnoja do pôdy pri zohľadnení obsahu dusíka a fosforu v hnoji a charakteristík pôdy (napr. obsah živín), sezónnych požiadaviek plodín a poveternostných podmienok a podmienok poľa, ktoré by mohli spôsobiť odtok.

e) Zosúladenie aplikácie hnoja do pôdy s výživovými nárokmi plodín.

f) Kontrola vyhnojených polí v pravidelných intervaloch s cieľom identifikovať akýkoľvek príznak odtoku a v prípade potreby primerane zasiahnuť.

g) Zabezpečenie primeraného prístupu ku skládke hnoja a efektívne nakladanie hnoja bez únikov.

h) Kontrola, či sú stroje na aplikáciu hnoja do pôdy v prevádzkyschopnom stave a nastavené na správne dávkovanie.

Zistený stav: BAT 20. je v prevádzke uplatňovaný

Opis: **Áno**

Prevádzkovateľ má spracovaný hnojný plán, ktorý pravidelne raz ročne predkladá Ústrednému kontrolnému a skúšobnému ústavu poľnohospodárskemu (ÚKSÚP). Hnojný plán je vypracovaný podľa požiadaviek ÚKSÚP-u a obsahuje údaje o spôsobe zapracovania hnoja do pôdy a o množstve zapracovaných hnojív do pôdy. Pôda, na ktorej sa realizuje hnojenie sa nachádza v 2. stupni ochrany, hnojenie je vykonávané 2 x ročne v mesiacoch september až november a marec až máj. V záujmovom území sa nenachádzajú ochranné pásma vodných zdrojov ani povrchové toky.

17. **BAT 21.:** Na zníženie množstva emisií amoniaku do vzduchu z aplikácie hnojovice do pôdy sa má v rámci BAT použiť niektorá z techník uvedených v písm. a) až e) alebo ich kombinácia.

Zistený stav: BAT 21. nie je relevantný

Opis: **Nie**

18. **BAT 22.:** Na zníženie emisií amoniaku do vzduchu z aplikácie hnoja do pôdy sa má v rámci BAT zapracovať hnoj do pôdy v čo najkratšom čase.

Časový rozdiel medzi aplikáciou hnoja na pôdu a zapracovaním hnoja do pôdy v súvislosti s BAT je uvedený v tabuľke č. 1.3

Parameter	Časový rozdiel medzi aplikáciou hnoja na pôdu a zapracovaním hnoja do pôdy v súvislosti s BAT (v hodinách)
Čas	0 ⁽¹⁾ – 4 ⁽²⁾

1) Dolná hranica intervalu zodpovedá okamžitému zapracovaniu.

2) Horná hranica intervalu môže byť až do 12 hodín v prípade podmienok, ktoré neumožňujú rýchlejšie zapracovanie, napríklad ak nie sú ekonomicky dostupné ľudské a technické zdroje.

Zistený stav: BAT 22. je v prevádzke uplatňovaný

Opis: **Áno**

Prevádzkovateľ zapracováva hnoj do pôdy do 12 hodín od aplikácie hnoja na pôdu podľa hnojného plánu.

Emisie z celého výrobného procesu

19. **BAT 23.:** Na zníženie emisií amoniaku z celého výrobného procesu pri chove ošípaných (vrátane prasníc) alebo hydiny sa v rámci BAT má odhadnúť alebo vypočítať zníženie emisií amoniaku z celého výrobného procesu prostredníctvom BAT zavedených na farme.

Zistený stav: BAT 23. nie je v prevádzke uplatňovaný

Opis: **Áno**

Ku dňu vykonania kontroly nebolo odhadnuté alebo vypočítané zníženie emisií amoniaku z celého výrobného procesu prostredníctvom BAT zavedených v prevádzke (pozn. porovnanie ohlásených NEIS s technikami zníženia BAT s teoretickým výpočtom NEIS bez znížení technikami BAT).

Monitorovanie emisií a parametrov procesov

20. **BAT 24.:** V rámci BAT sa má monitorovať celkové množstvo dusíka a celkové množstvo fosforu vylúčené v hnoji pomocou niektorej z techník uvedených v písm. a) a b) minimálne s uvedenou frekvenciou raz ročne pre každú kategóriu zvierat.

Zistený stav: BAT 24. nie je v prevádzke uplatňovaný

Opis: **Áno**

V prevádzke nie je vykonávané ročné monitorovanie celkového množstva dusíka a celkového množstva fosforu vylúčeného v hnoji technikami uvádzanými v BAT 24. v zmysle ich opisu

uvedených v oddiele 4.9.1 BAT. Predložený bol výpočet celkového množstva vylúčeného dusíka a celkového množstva fosforu na miesto pre zvierá za rok 2017.

21. BAT 25.: V rámci BAT sa majú monitorovať emisie amoniaku do vzduchu pomocou niektorej z techník uvedených v písm. a) až c) minimálne s uvedenou frekvenciou

Zistený stav: BAT 25. je v prevádzke uplatňovaný technikou c)

Opis: **Áno**

V prevádzke je vykonávané ročné monitorovanie emisií amoniaku technikou uvedenou v písm. c) - odhad pomocou emisných faktorov. Prevádzkovateľ zisťuje množstvo amoniaku vypúšťaného z prevádzky ustanoveným spôsobom (§ 3 vyhlášky č. 411/2012 Z. z.) a postupom schváleným príslušným okresným úradom a každoročne oznamuje do 15. februára ustanovené informácie o zdroji, emisiách (tlačivá NEIS) za uplynulý kalendárny rok.

22. BAT 26.: V rámci BAT sa majú pravidelne monitorovať emisie zápachu do vzduchu.

Zistený stav: BAT 26. sa neuplatňuje

Opis: **Áno**

V prevádzke a jej okolí do času vykonania kontroly nebolo preukázané obťažovanie zápachom „citlivých receptorov“ (pozn. BAT 9.). BAT 26. - monitorovanie emisie zápachu do vzduchu sa v danom prípade neuplatňuje.

23. BAT 27.: V rámci BAT sa majú monitorovať emisie prachu z jednotlivých budov na ustajnenie zvierat pomocou niektorej z techník uvedených v písm. a) a b) minimálne s uvedenou frekvenciou.

Zistený stav: BAT 27. nie je v prevádzke uplatňovaný

Opis: **Áno**

Techniky nemajú všeobecnú uplatniteľnosť vzhľadom na náklady merania resp. náklady súvisiace s určením emisných faktorov.

24. BAT 28.: V rámci BAT sa majú monitorovať emisie amoniaku, prachu a/alebo zápachu z jednotlivých budov na ustajnenie zvierat vybavených systémom na čistenie vzduchu pomocou všetkých týchto techník minimálne s uvedenou frekvenciou.

Zistený stav: BAT 28. nie je v prevádzke uplatňovaný

Opis: **Áno**

Chovné haly nie sú vybavené „systémom na čistenie vzduchu“. BAT 28 sa neuplatňuje.

25. BAT 29.: V rámci BAT sa majú monitorovať procesné parametre uvedené v písm. a) až f) najmenej raz ročne.

Zistený stav: BAT 29. je v prevádzke uplatňovaný

Opis: **Áno**

Prevádzkovateľ eviduje spotrebu vody, elektrickej energie, plynu, spotrebu krmiva, počet prichádzajúcich a odchádzajúcich zvierat, kadáverov, množstvo tvorby hnoja v rozsahu uvedenom v BAT 29. so záznamom v prevádzkovej evidencii.

ZÁVERY O BAT PRE INTENZÍVNY CHOV OŠÍPANÝCH

Emisie amoniaku z ošipární

26. **BAT 30.:** Na zníženie emisií amoniaku do vzduchu z jednotlivých ošipární sa v rámci BAT má používať niektorá z techník uvedených v písm. a) až e) alebo ich kombinácia.

Zistený stav: BAT 30. nie je relevantný

Opis: **Nie**

ZÁVERY O BAT PRE INTENZÍVNY CHOV HYDINY**Emisie amoniaku z hydinární***Emisie amoniaku z priestorov na chov nosníc, plemenných brojlerov alebo mládok*

27. **BAT 31.:** Na zníženie emisií amoniaku do vzduchu z jednotlivých priestorov na chov nosníc, plemenných brojlerov alebo mládok sa má v rámci BAT používať niektorá z techník uvedených v písm. a) až c) alebo ich kombinácia.

Zistený stav: BAT 31. nie je relevantný

Opis: **Nie**

Emisie amoniaku z budov na chov brojlerov

28. **BAT 32.:** Na zníženie emisií amoniaku do vzduchu z jednotlivých budov na chov brojlerov sa má v rámci BAT použiť niektorá z techník uvedených v písm. a) až f) alebo ich kombinácia.

Úroveň znečisťovania súvisiaca s najlepšimi dostupnými technikami (BAT-AEL) pre emisie amoniaku do vzduchu z jednotlivých budov na chov brojlerov do konečnej hmotnosti 2,5 kg je uvedený v tab. č. 1.4.

tab. č. 1.4

Parameter	Kategória zvierat	BAT-AEL ^{(1) (2)}
-	-	[kg vylúčeného NH ₃ / miest pre zviera a rok]
amoniak vyjadrený ako NH ₃	Brojlery	0.01-0.08

(1) Úroveň znečisťovania súvisiaca s najlepšimi dostupnými technikami (BAT-AEL) sa nemusí uplatňovať pri týchto typoch chovu: chov na hlbokú podstielku, výbehový chov, chov navoľno a úplne voľný chov podľa vymedzenia v nariadení Komisie (ES) č. 543/2008 zo 16. júna 2008, ktorým sa zavádzajú podrobné pravidlá uplatňovania nariadenia Rady (ES) č. 1234/2007 o obchodných normách pre hydinné mäso (Ú. v. EÚ L 157, 17.6.2008, s. 46)..

(2) Dolná hranica intervalu je spojená s používaním systému na čistenie vzduchu.

Pozn.: súvisiace monitorovanie je uvedené v položke BAT 25

Zistený stav: BAT 32. je v prevádzke uplatňovaný technikou a)

Opis: **Áno**

V prevádzke je zavedené nútené vetranie a napájací systém (kvapkové napájačky) bez únikov vody. Hydina je chovaná na hlbokú podstielku, preto sa pri tomto type chovu nemusí uplatňovať úroveň znečistenia súvisiaca s BAT.

Emisie amoniaku z budov na chov kačíc

29. **BAT 33.:** Na zníženie emisií amoniaku do vzduchu z jednotlivých budov na chov kačíc sa má v rámci BAT použiť niektorá z techník uvedených v písm. a) a b) alebo ich kombinácia.

Zistený stav: BAT 33. nie je relevantný

Opis: **Nie**

Emisie amoniaku z budov na chov moriek

30. **BAT 34.:** Na zníženie emisií amoniaku do vzduchu z jednotlivých budov na chov moriek sa v má rámci BAT použiť niektorá z techník uvedených v písm. a) a b) alebo ich kombinácia

Zistený stav: BAT 34. nie je relevantný

Opis: **Nie**

K. Prílohy správy Nie

L. Ďalšie zistenia

Prevádzkovateľ berie na vedomie v zmysle § 8 zákona o IPKZ povinnosť predložiť inšpekcií pred prvou aktualizáciou integrovaného povolenia tzv. „Východiskovú správu“. Určenie nutnosti vypracovania Východiskovej správy v zmysle § 8 zákona o IPKZ je upravené Vyhláškou MŽP SR č. 11/2016, ktorou sa vykonáva zákon o IPKZ.

M. Záver – celkové zhodnotenie

Z vykonaného porovnania činnosti, postupov resp. skutočne vykonávaných technologických operácií v jednotlivých častiach prevádzky v nadväznosti na závery o BAT vyplýva nasledovné:

1. ku dňu vykonania kontroly nebolo odhadnuté alebo vypočítané zníženie emisií amoniaku z celého výrobného procesu prostredníctvom BAT zavedených v prevádzke (BAT 23.);
2. v prevádzke nie je vykonávané ročné monitorovanie celkového množstva dusíka a celkového množstva fosforu vylúčeného v hnoji technikami uvádzanými v BAT 24. v zmysle ich opisu uvedených v oddiele 4.9.1 BAT;
3. v prevádzke nie je dostatočným spôsobom zabezpečené skladovanie pevného hnoja v zmysle požiadaviek BAT 15.

Preskúmaním relevantných podmienok integrovaného povolenia prevádzky z hľadiska ich prípadnej aktualizácie pre postupy a činnosti dané rozsahom pôsobnosti záverov o BAT vyplynulo:

1. aktuálne platné vydané integrované povolenie pre prevádzku a prevádzkovateľa neustanovuje celkové množstvo vylúčeného dusíka vyjadreného ako N v súvislosti s uplatňovaním stratégie kŕmenia uvádzanej v BAT 3., ktoré je uvedené v tab. č. 1.1;
2. aktuálne platné vydané integrované povolenie pre prevádzku a prevádzkovateľa neustanovuje celkové množstvo vylúčeného fosforu vyjadreného ako vyjadrené ako P_2O_5 v súvislosti s uplatňovaním stratégie kŕmenia uvádzanej v BAT 4., ktoré je uvedené v tab. č. 1.2;

3. prevádzkovateľ je povinný do 21.02.2021 zosúladiť uskladnenie pevného hnoja s požiadavkami BAT 15. V termíne do 31.08.2020 podá žiadosť o zmenu integrovaného povolenia, ktorá sa bude týkať opatrenia na zníženie emisií do pôdy a vody z uskladnenia pevného hnoja.

N. Podpisy

Za SIŽP:

Ing. Alena Škorňová

.....

Ing. Mária Petrová

.....